

10 คำถามที่ต้องรู้คำตอบเกี่ยวกับ จริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

คำถาม1: การทำสิ่งใดบ้างที่เข้าข่ายผิดจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิจัย?

ตอบ: การกระทำที่ผิดจริยธรรมในการนำเสนอผลงานวิจัยมีได้หลายลักษณะ ที่เป็นปัญหากันมากในปัจจุบันได้แก่ Fabricationคือการสร้างข้อมูลเท็จ Falsification คือ การปกปิดบิดเบือนให้ผิดไปจากความเป็นจริง Plagiarism คือการคัดลอกผลงาน แอบอ้างความคิดของผู้อื่นมาเป็นของตน Self-plagiarism คือการนำผลงานหรือข้อเขียนของตนเองกลับมาใช้ซ้ำซ้อนให้ผู้อื่นเข้าใจว่าเป็นงานใหม่*

คำถาม2: บทความที่ลงเอกสารประชุมวิชาการ conference proceeding ไปแล้ว สามารถนำไปส่งวารสารได้อีกหรือไม่?

ตอบ: ไม่สามารถทำได้ เพราะเข้าข่าย Self-plagiarism ดังนั้นหากต้องการเผยแพร่ผลงานในวารสารตามฐานข้อมูล เช่น ISI, Scopus, Pubmed, TCI ซึ่งสามารถสืบค้น เข้าถึงได้กว้างขวางกว่าการตีพิมพ์ในเอกสารประชุมวิชาการ จึงควรเลือกการประชุมวิชาการที่มีการตีพิมพ์ร่วมกับวารสารที่อยู่ในฐานข้อมูลเหล่านี้ เป็นฉบับพิเศษ หรือตีพิมพ์เฉพาะบทความ ควบคู่กับการนำเสนอผลงานแบบบรรยายและโปสเตอร์ในการประชุมวิชาการ โดยไม่เขียนบทความฉบับเต็ม

คำถาม3: ประโยคที่ปรากฏในบทความเดิมแล้วนำมาใช้ในบทความใหม่ ถือเป็นการซ้ำซ้อนหรือไม่?

ตอบ: บทความวิจัยที่คัดลอกข้อความจากบทความที่ตีพิมพ์ไปแล้ว ส่วนใดส่วนหนึ่งในบทนำ การทบทวนเอกสาร ระเบียบวิธีวิจัย ผลและการอภิปราย บทสรุป โดยไม่ระบุแหล่งอ้างอิง ถือว่าเข้าข่าย plagiarism หากต้องการสื่อใจความเดียวกัน ต้องเขียนประโยคใหม่ที่ใช้ภาษาต่างไปจากเดิม หรือทำการ paraphrase

คำถาม4: รูปภาพ หรือกราฟที่ปรากฏในบทความที่เผยแพร่ไปแล้ว สามารถนำมาใช้ในบทความใหม่ได้อีกหรือไม่?

ตอบ: รูปภาพ หรือกราฟ ที่ไม่ได้ผลิตขึ้นเองโดยผู้เขียนบทความวิจัย ต้องมีการอ้างอิงระบุแหล่งที่มาเสมอ และกรณีที่มีการตีพิมพ์เผยแพร่ไปแล้ว ต้องได้รับอนุญาตจากสำนักพิมพ์ แม้ว่าจะเป็นรูปจากงานของผู้เขียนเอง

คำถาม5: งานวิจัยที่เคยเผยแพร่เป็นภาษาไทยแล้ว สามารถแปลเป็นภาษาอังกฤษแล้วเผยแพร่เป็นบทความใหม่ได้หรือไม่?

ตอบ: วารสารโดยทั่วไปรับพิจารณาเฉพาะงานที่ไม่เคยตีพิมพ์ที่ใดมาก่อน ไม่ว่าจะในภาษาใดๆ แต่มีบางวารสารที่ทำ official translation รับพิจารณา หรือเชิญบทความที่น่าสนใจที่เผยแพร่ในภาษาอื่นๆ มาแปลเพื่อเผยแพร่ในวงกว้างมากขึ้น ผู้เขียนจึงต้องศึกษาจากคำแนะนำวารสารและระบุให้บรรณาธิการทราบในจดหมายนำส่งบทความ รวมทั้งระบุในตัวบทความด้วยว่า เคยเผยแพร่มาก่อนในภาษาใด เอกสารใด

คำถาม6: การละเมิดสิทธิความเป็นผู้นิพนธ์ (Authorship) คืออะไร?

ตอบ: คือ การไม่ใส่ชื่อผู้มีส่วนร่วมในการผลิตผลงานวิจัยให้ครบถ้วน หรือ เพิ่มชื่อผู้ที่ไม่ได้มีส่วนด้านแนวคิด ออกแบบ

งานวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล อภิปรายผล เขียนบทความและตรวจแก้ ลงไปรวมเป็นเจ้าของบทความ ทั้งที่เจ้าตัวรับรู้หรือไม่รับรู้ เพื่อประโยชน์ทางใดทางหนึ่ง* นอกจากนี้การแบ่งเปอร์เซ็นต์ผลงานและ การวางลำดับผู้เขียน ที่ไม่สอดคล้องกับการทำงานร่วมกันจริง ก็ถือเป็นการละเมิดสิทธิความเป็นผู้นิพนธ์ ในกรณีผู้ให้ความช่วยเหลือด้านภาษา ผู้อำนวยการความสะดวกรในการทำวิจัย และผู้บริหารที่สนับสนุน ไม่ถือเป็นผู้นิพนธ์ผลงาน ให้ระบุชื่อในกิตติกรรมประกาศเท่านั้น

คำถาม7: วารสารที่ระบุว่ามี impact factor แสดงว่าอยู่ในฐานข้อมูล ISI ใช่หรือไม่?

ตอบ: วารสารที่ระบุว่าตนเองมีค่า impact factor ไม่จำเป็นต้องอยู่ในฐานข้อมูล ISI เนื่องจากปัจจุบันมีค่า impact factor ของหลายสถาบัน อีกทั้งหลายวารสารที่ไม่อยู่ในฐานข้อมูลได้ทำการคำนวณค่าเอง หรือแอบอ้างค่า impact factor มาใช้เพื่อประโยชน์เชิงพาณิชย์ ดังนั้นก่อนตัดสินใจส่งงานไปวารสารใด ต้องมีการตรวจเช็คคู่มือหลังวารสารนั้นให้ดีเสียก่อน การเช็ควารสารอยู่ใน ISI หรือไม่ทำได้ที่ <http://ip-science.thomsonreuters.com/cgi-bin/jrnlst/jloptions.cgi?PC=D> ส่วนการเช็ควารสารอยู่ใน Scopus หรือไม่ทำได้ที่ <http://www.scimagojr.com/journalsearch.php>

คำถาม8: วารสารใน Beall's list คืออะไร? การส่งผลงานไปตีพิมพ์ในวารสารใน Beal's list จะส่งผลอย่างไร?

ตอบ: Beall's list (<http://scholarlyoa.com/publishers/>) เป็นรายชื่อของวารสารและสำนักพิมพ์ที่มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เข้าข่ายผิดจริยธรรมในการเผยแพร่ผลงานวิจัย ผู้เขียนที่ผลงานไปตีพิมพ์ในวารสารใน Beall's list ทั้งโดยตั้งใจ หรือโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ นอกจากต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตีพิมพ์ในวารสารที่ไม่คุณภาพแล้ว ผลงานจะไม่นับที่ยอมรับในวงการวิชาการ นักศึกษาไม่สามารถใช้บทความประกอบการขอจบการศึกษา อาจารย์ไม่สามารถใช้ประกอบการประเมินผลงานหรือขอตำแหน่งวิชาการได้

คำถาม9: การนำงานวิจัยที่ทำไว้ขณะเรียนปริญญาโทและเอกหรือที่ทำงานเดิม มาทำต่อและเขียนบทความเผยแพร่ สามารถทำได้หรือไม่?

ตอบ: การทำงานวิจัยต่อเนื่องสามารถทำได้ โดยเมื่อเผยแพร่บทความต้องระบุให้ชัดว่าผู้เขียน สังกัดมากกว่าหนึ่งสถาบัน และต้องไม่ละเมิดสิทธิความเป็นผู้นิพนธ์ ของอาจารย์ที่ปรึกษา นักศึกษา หรือเพื่อนร่วมงานในที่ทำงานเดิม อีกทั้งต้องระบุแหล่งทุนวิจัยให้ถูกต้องชัดเจนในกิตติกรรมประกาศว่างานแต่ละส่วนได้รับทุนจากแหล่งใด (ปัจจุบันวารสารโดยทั่วไปยอมรับ การระบุสังกัดมากกว่าหนึ่งแห่งของผู้เขียนแต่ละคน และแหล่งทุนมากกว่าหนึ่งแหล่งสำหรับบทความแต่ละเรื่อง)

คำถาม10: กรณีใดที่ผลการวิจัยต้องได้รับการรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ จึงสามารถใช้เผยแพร่ในบทความได้?

ตอบ: นักวิจัยที่ต้องเก็บข้อมูลจากบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการเก็บตัวอย่างจากร่างกายมนุษย์ ทดสอบสติปัญญา สอบถามความคิดเห็น ฯลฯ ต้องมีการขออนุมัติดำเนินการวิจัย จากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของสถาบัน (คณะกรรมการของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ มี รศ. นพ. วีรวัฒน์ มหัทธนะตระกูล เป็นประธาน) ก่อนเริ่มทำการวิจัยในทุกกรณี และนำมา

ระบุอ้างอิงในการเผยแพร่ผลงานวิจัยทุกครั้ง

* อ้างอิงจาก จรรยาวิชาชีพอิจัยและแนวทางปฏิบัติ, สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

เรียบเรียงโดย ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา เพื่อเผยแพร่บางส่วน (1-8) ในการประชุมนิเทศนักศึกษาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ วันที่ 9 สิงหาคม 2557

แหล่งที่มาของข้อมูล: http://masterorg.wu.ac.th/source/detail.php?newss_id=2928&paths=ird